Ч. 285. Четвер 31 (18) грудня 1908. Рік XVII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою!

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти полїтичні.

З палати панів. — Мемориял Австро-Угорщини до европейских держав.

Вчера розпочала свої наради палата панів, яка зібрала ся для ухваленя буджетової провізориї і прочих законів, становлячих т. зв. конечности державні, як закон уповновластнюючий і справу анексиї Босни. На тім засїданю забрала палата панів між иншими голос також в справі войскових уступок для Угорщини. Позаяк палата послів не могла в тій справі заявити ся, бо вість о нових концесиях войскових, які має одержати Угорщина, появила ся аж по єї закритю, випередила єї палата панів. Промовляючі вчера бесїдники підносили з притиском, що ті уступки не можуть в нічім нарушувати одноцїльности армії. Промавляв в тім дусї іменно гр. Франц Тун і бар. Чедік. Супротив тих промов виступив п. президент міністрів бар. Бінерт і в імени правительства зложив заяву, що згадані уступки в нічім не нарушать дотеперішної одноцїльности армії та що правительство буде стояти на сторожи прав австрийскої половини монархії. Промавляв ще гр. Пініньский, обговорюючи внутрішне положенє. По переведеню дискусиї ухвалила палата буджетову провізорию в другім і третім читаню і закон уповновластнюючий і на тім замкнено засїданє.

Як ми вже доносили, появила ся була вістка, що австрийска диплъоматия рішила ся на оголошенє цїлої переписки між кабінетами віденьским і петербургским правительством в справі анексиї, аби тим виказати дволичність российскої диплъоматиї. Урядовий комунїкат про те пропамятне письмо Угорщини звучить в головних чертах так:

Наради, ведені між віденьским і петербургским кабінетом в справі проґрами балканьскої конференциї, довели недавно до тимчасового покінченя о стілько, що мін. Ізвольский згодив ся на становище Австро Угорщини, аби перед конференциєю переведено переговори між державами, які мають загально означити дїяльність конференциї. Ізвольский — як звістно — подав через те до відомости становище российского правительства в справі конференциї в циркулярній нотї до держав, котрі підписали берлиньский трактат, оголошенні перед кількома днями петербургскою телеґрафічною аґенциєю.

Так само також і віденьский кабінет був спонуканий повідомити держави, що підписали берлиньский трактат, про стан переговорів.

Правительство сейчас по одержаню проґрами конференциї від Ізвольского зробило все що до него належить, щоби конференцию, пропозиция якої від него не вийшла, поперти і заняти відповідне становище супротив відповіди на проґраму конференциї що-до всіх єї точок. Також і тепер прихильно відносить ся правительство до конференциї. Сформулованем застережень хоче правительство як найуспішнїйше уложити працї конференциї. Тим самим наміром руководив ся віденьский кабінет також в своїх переговорах з Портою і по успішнім покінченю тих переговорів вишле державам також і в тій справі відповідну заяву.

В нотї з 14. падолиста заявив віденьский кабінет, що балканьска конференция могла би зібрати ся лише тодї з хісном, як би перед тим порозуміли ся держави, що підписали берлиньский трактат. Так отже зі становища австрийского правительства означено осьтак поодинокі точки:

По перше правительство готове признати проґраму що-до нового стану річий в Болгариї з уваги на те, що конференция дасть санкцию на єї самостійність. Коли фінансові квестиї разом з зелїзничою квестиєю будуть управиль-

---

131

Маруся.

З российского — Володим. Короленка.

(Дальше).

Одного разу увійшли на слободу обвіяні снїгом, постукуючи перед собою палицями слїпцї, старий зі старою. То були нещастні, бездомні старцї, що ходили по богатих Якутах і заробляли кусник хлїба меленем зерна на жорнах, на яких хиба мололи ще невільницї Одисея. Такі жорна суть в кождій якутскій юртї. На сильній підставі заввишки в половину чоловіка, прикріплений непорушно невеликий жорновий камінь. Другий вільно ходить над ним на зелїзнім веретенї і цївцї. Довга жердка одним кінцем прикріплена до стелї, а другим обертає верхний камінь. Чоловік вертить нею жорна, насипаючи жменею у отвір зерно. Жорна гудять тихо і нудно, мука сипле ся незвичайно поволи, майже непомітно на стіл довкола жорен. За змеленє пуда муки платять від 15 до 20 копійок.

Тою роботою старі довго збирали гроші і вкінци купили собі теплі кожухи на зиму і колдру на взір мішків; чому іменно ті річи, перше як инші, не можна сказати. Я бачив лише, як в лїтї винесли они свій скарб і витріпували з него порох. Розложивши єго на землю, старий намацував лївою рукою місце, а правою бив гнучкою лозиною. При помочи інстинкту слїпого він рідко помиляв ся, але все таки деколи ударяв себе по пальцях. Відтак пересував руку і бив з боку. Таку саму роботу старі робили у инших, коли не було млива.

Тепер они ішли улицею змерзлі і нещастні. Сльози текли із слїпих очий старої і замерзали на лици. Старий ішов з якоюсь сумною торжественностию і постукуючи палицею по замерзлій земли, підоймав високо луце, немов дивлячи ся в небо слїпими очима. Показало ся, що они ішли також „робити папір" до уряду. Сеї ночи з комори одного Якута, у котрого они мололи — украли їх скарб, що коштував кілька лїт працї.

Виходили слобожани, виходили Татари і дивили ся на ту пару та слухали оповіданя, що переходило від одного до другого. Абрам також стояв коло своїх воріт і дивив ся на старих своїми добродушними очима.

— Здоров — привитав мене — чого ідеш і нїчого не кажеш?

Я якось мимохіть обернув ся і наблизив ся аж до него.

— Слухай, Абраме—сказав я.—Добре то?

Він подивив ся трохи скоса і сказав звичайним ласкавим голосом:

— Брате, атже не я то зробив!

І відтак поглянувши в слїд за старими, сказав задумчиво:

— Мабуть поклали своє добро разом з господарскими.

— Чи віддасте тепер? — усьміхнув ся я глумливо.

Абрам не відповів нїчого. Але по двох місяцях він якось стрітив ся зі мною на улици Разом з ним ішов незнакомий Татарин, довгий як жердка і сухий як кістяк. Зрівнавши ся з мною, Абрам під впливом якихсь наглих думок поступив нагле на бік і опинив ся передо мною

— Слухай, що я тобі буду казати — промовив він. — Сего Татарина пригнали до присїлка. Жінка померла в дорозї... четверо дїтий... нїчого нема... голодні сидїли, топити нема чим

— Правда — глухо сказав Татарин і кивнув головою.

Але менї не треба було єго впевнень: голод і холодна розпука виглядали з глубини запалих очий, а від темного лиця віяло як смертною байдужностию.

— Просив, кланяв ся... Вкінци приніс дїтий до уряду і кинув як песят: робіть, що хочете. Хоч у воду, каже, киньте...

— Саме сюди гуляв — пояснив єго товариш подорожи.

— Зрозумів ти моє слово? — спитав мене Абрам і пійшов дальше, не жедучи моєї відповіди... Я зрозумів, що на слободі побільшило ся число підприємчивих людий о одного чоловіка.

То, як я сказав, було гет пізнїйше. А сего вечера, прийшовши до дому, я неспокійно вертів ся по власній юртї і по подвірю і на щось довго оглядав рушницю... Товариші мали повернути ся за кілька днів. Довкола юрти знов гуділо, крізь вікно видко було цїлу купу искор і диму, які нетерпеливо вихоплював вітер з мого комина і люто кидав в долину. Друге ві-

нені що-до Босни й Герцеґовини та новобазарского Санджаку, то правительство заявляє, що згодить ся, щоби обі ті справи влучено до проґрами з тим, щоби не було предметом дискусиї розширене права зверхництва монарха на Босну і Герцеґовину та опорожнене Санджаку. Дальше запримічує ся, що ц. к. правительство надіє ся в тих справах осягнути порозуміне, яке би відтак конференция потвердила. Рівночасно мала би конференция знести правосильність 25-го артикулу берлиньского трактату.

Що-до XXIX. артикулу берлиньского трактату, який обмежує зверхничі права Чорногори, то віденьский кабінет не закидає нічого тому, щоби над ним дискутувано на конференциї, задержує однак все правосильним застережене що-до користий, які має ся признати Сербії і Чорногорі; щоби не допустити до евентуальної хибної інтерпретациї, пропонує ся економічні користи, які мають бути признані Сербії і Чорногорі.

В справі „капітуляций“ та чужих урядів почтових в Туреччині заявив віденьский кабінет, що він готовий порозуміти ся з другими державами про зміни, які можуть бути переведені. При кінци ноти висловлено переконане, що росийске правительство скористає тепер з нагоди та зазначить своє становище до ріжних точок проґрами.

Нотою з дня 12. падолиста с. р. росийский кабінет заявив, що зовсім годить ся звисловленими поглядами австрийского кабінету.

В ноті з дня 28 падолиста с. р. віденьский кабінет потверджує згоду петербурґского і віденьского правительства що до конечности попередних переговорів і виводить відси, що росийский кабінет так само як віденьский стремить до зберіганя конференциї перед небезпечностию, яка могла би вийти з ріжниці гадок Ціль, усмотрена обома кабінетами, має европейске значіне, а можна би єї — по думці віденьского кабінету — не вповні осягнути, як би попередне порозуміне держав обмежило ся тілько до вичисленя точок проґрами. То порозуміне — по думці віденьского правительства — слід би розширити радше і на суть бодай важних точок і тим способом можна би дійти до порозуміня в справі деяких формул, які мали би за ціль удержати дискусию в строго означених границях. Так пр. росийске правительство було би певно готове згодити ся на обмежене дискусиї про Босну і Герцеґовину до сеї степени, щоби факт анексиї не був заквестіонований. Таке становище росийского правительства не підлягає сумнївови і через те, що вже в кільканайцяти давнїйших договорах між обома державами говорено про евентуальність анексиї.

Віденьский кабінет надіє ся, що росийске правительство подасть австрийскому правительству до відомости свої погляди на найважнійші точки проґрами.

На ту послідну ноту відповіло росийске правительство, як звістно, своїм окружним письмом з дня 17 грудня с. р., в котрім містить ся суперечність з послїдною промовою Ізвольского в Думі.

IX.

Ледве я встиг повернути до своєї юрти і роздягнути ся, як мій пес неспокійно загавкав і з надвору почув ся тупіт. Відтак пес як скажений кинув ся до вікна. Чиясь рука змела снїг зі скла і в нім з'явило ся знакоме татарске лице.

— Парубче! Кінь тобі утік — крикнув він.

Я наскоро одяг ся і вискочив на двір. Одна жердка дуже високої огорожі була поломана, коня не було. Стать Татарина спокійно віддаляла ся улицею.

Треба було не ждучи їхати на глядане. Поляк-селянин, що був на засланю ще з часів повстаня, дав менї коня і підняв ся сам супроводити мене Після его бесїди, мій сірко певне утік до рідного присілка, звідки був куплений.

Буря немов трохи утихла. Від'їхавши з півтора версти від юрти, ми нагле наткнули ся на поселенця. Він цїлий змерз в своїй лихій кожушині і его голос дрожав, нагадуючи часом заячий писк. Він вийшов в дому над вечер, маючи надію переночувати у знакомого Якута. Але вечером, в темнотї, коли на него загавкав пес як на чужого, двері юрти відчинили ся і звідтам гримнув вистріл, пущений на сліпо. По тім він перейшов близько 15 верстов, минаючи боязливо юрти і тепер був ледве живий. Я дав ему напити ся горівки з фляшки, що мав коло себе; довідавши ся, що до свободи лишило ся з півтора версти, він підбігцем пустив ся дальше.

— Чиста війна! — сказав Поляк і засьміяв ся

— Ви сьмієте ся, пане Пекарский? — сказав я з докором.

— А щож робити?

Він жив тут більше як двайцять літ і був женатий з слобожанкою, що з'якутила ся.

— Правда — так як тепер ще нїколи не було — додав поважно. — Що то дальше буде?

— Дорога наша припала до ріки З правого боку високий берег заслонив нас від бурі. Віддалений рик чути було лише на далеких лісових верхах, а тут було тихо і навіть тепло; за те пітьма була така густа, що я ледве розріжняв мого білого пса в кількох кроках напереді коня. Удари копит голосно розлягали ся від каміня. Конї старали ся ступати обережно.

(Дальше буде).

кно в побічній стїні немов хто умисне заліпив рівною, білою, густою плївкою снїгу.

На другім подвірю, куди я пішов, аби дати коневи їсти, мій сірий кидає ся, як шалений. Коли я увійшов, він з початку кинув ся на бік, але відтак, хропучи і здрігаючи ся, немов все ще не пізнаючи мене, все таки наблизив ся і поклав менї голову на плече... Він поводив ухами і прислухував ся. Очивидно навіть він, будучи родом звідси, не привик ще до довгого, протяжного рику, що майже гола вже тайга пересилала нам з вітром з горбів і ярів.

Ледве я кинувши ему сїна пійшов, він знов став метати ся по подвірю, а голосні удари его копит доносили ся безнастанно до мого уха. Пес ласкаво тер ся коло моїх ніг.

Довкола шаліла буря, що скоро несла ся з горбів за ріку. Слобода щезла, закрила ся перед заверухою, як звикла взагалї укривати ся в часї всякої непогоди. Часами лиш серед білого хаосу мигав несподївано сніп искор з комина, або підчас перерви заверухи відкривало ся і знов зникало тихо осьвічене віконце...

В тій хвили починав я розуміти настрій наших сіл, які то покірно зносили явне зухвальство кождого опришка, що позбув ся совісти і страху, то удавали ся до зьвірячого самосуду товпи, що вже надто довго переносила покірний страх. Половина слободи держить в такім страху не лише другу, більшу половину, але й цїлу околицю. І ось тепер, серед тої заверухи, то в одній то в другій юртї несьміливо скриплять двері — мешканцї обережно визирають — що то стукотить коло комори, злодій чи буря? А на богато верст довкола чути полохливі крики і такі самі полохливі, безцїльні вистріли... А ось і я стою тут, серед заверухи і також не знаючи, що діяти, стискаю рушницю... Чого? Я не пливак на тім мори, мого місця нема в тій боротьбі, я тут не умію ступити ні кроку... А серед прочого мира, що окружав мене, обхопленого тою мутною заверухою — ті, що як здавалось менї, може мали охоту щось зробити — безсильні, а ті, що можуть — не хочуть. Кождий дбає, чи радше трясе ся лише над собою і нема нікого, хто зрозумів би хоч би навіть в тім звичайнім случаю, що его справа, то частина загальної справи.

Однако незабаром менї довело ся впевнити ся, що я помилив ся і такий чоловік найшов ся.

Новинки.

Львів, дня 30-го грудня 1908

— **Іменованя.** Президия галицкої краєвої Дирекциї скарбу іменувала концепістів скарбових: Евг. Лїґашевского, Влад. Неця, Стан. Стасїневича, Петра Малиновского, дра Як. Бодека, Сев. Ґросберґа, Фр. Кучеру, дра Тад. Цибульского, Йосафа Добряньского, Альф. Длуґоша, Йос. Ґальонку, Як. Ровенбаума, Вяч. Дзвоту, дра Март. Товарницкого, др. Йос. Матвіяса, Стан. Хмуру і др. Альфреда Брандовского, комісарями скарбовими в IX кл. ранґи; — а концептових практикантів скарбових: Руд. Гавкого, Ів. Топольницкого, др. Ів. Грицая, Адама Чайку, Ст. Милашевского, Фр. Ґіртлєра, Фр. Кубліна, Викт. Лелевича, Стан. Кшяклевского, Каз. Смольку, Едв. Журавского, Влад. Яблоновского, Влад. Вержбіцкого, Стан. Дзержановского, Ст. Батицкого, Льва Андермана, др. Оз. Кревґля, Фр. Фукса, Йос. Камуду і Зд. Солтиньского, концепістами скарбовими в X клясї ранґи при галицких властях скарбових.

— **Уряд почтовий в Клепарові** коло Львова. З днем 1 січня 1909 року входить в житє новий почтовий уряд в місцевости Клепарів з урядовою назвою „Клепарів коло Львова“. Той уряд лучить ся з почтовою сїтию пішим післанцем до ц. к. почтового уряду у Львові 1 (місто). До місцевого округа доручень нового почтового уряду влучено громаду і двірский обшар Клепарів а замісцевий округ доручень того уряду творить громада і двірский обшар Голоско мале.

— **Конкурс.** Філія тов. „Просьвіта“ у Львові уладжує крамарский курс у Львові від 21 січня до 10 лютого 1909. На науку буде принятих 25 учеників. Першеньство мають практиканти і практикантки зі спілок реєстрованих львівского повіта а відтак з позальвівского повіта. Однак могуть бути приняті також практиканти і практикантки зі спілок нереєстрованих і то найперше з львівского повіта, а відтак з позальвівского. В браку тих кандидатів і кандидаток прийме ся инших, а то передовсїм з львівского повіта, котрі викажуть ся понизше наведеними кваліфікациями. Від кандидатів вимагає ся: 1) щоби уміли добре читати і писати; 2) щоби знали, що найменше чотири рахункові діланя; 3) щоби занятї були в якійсь діяльній спілцї; 4) щоби зобовязали ся в поданю, що по укінченю курсу зужиткують науку або в спілцї, або у власнім склепі. Принятє неписьменних є виключене. Запомога на прибори може бути уділена найвисше в висотї 10 К. Кождий ученик мусить сам собі оплатити поміщене і харч через три недїлї. Подання належить вносити найдальше до 10. сїчня до філії тов. „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10. До поданя належить долучити марку за 10с. на відповідь. Ті кандидати, що вже подали ся були перед нинїшним конкурсом, не потребують вносити тепер поданя. Хто не одержить прихильної відповіди, нехай не приїздить даром до Львова

— **Бурі і заметелї.** Нинї при значнім морозї мете снїгом у Львові від самого рана. З Франциї, Анґлії і Ішпанії наспіли вісти що там також настали великі морози і бурі. В Льондонї від вчера рана мете снїгом без перерви, а в цїлій Анґлії настали сильні морози. Снїги упали там такі, що поїзди зелїзничі перестали ходити. З причини великої заметелї не міг вчера з Абердін виїхати поїзд до Льондону. Богато людий замерзло на смерть. — Із Сан Себастияна доносять: Від двох днїв панують в полудневій Ішпанії сильні бурі, котрі наробили вже великої шкоди. В Більбао, кілька передмість стоїть під водою і богато домів завалило ся.

— **Грізний огонь** вибух вчера вечером около 10 год. у фабрицї столярскій п. Горчунґа при ул. Жерельній ч. 9. Коли властитель фабрики як звичайно, заким ляже спати, вийшов сконтролюва-

ти фабричні будинки, побачив, що з даху над будинком машиновим добуває ся полумінь. Коли завізвана на поміч сторожа пожарна наспіла на місце, стояв вже цілий дах в полуміни, а небезпечність була тим більша, що побіч других будинків знаходить ся ще й великий склад дощок. Около 11 год. удало ся остаточно огонь угасити, а шкода виносить около 5000 К. Причиною огню стала ся мабуть неосторожність робітників, котрі вечером чистили машини.

— **Нещаслива пригода.** Візник п. Шпрехера, Дмитро Мицько, спускаючи вчера в маґазині зелізничим бочку зі спіритусом з воза на долину не міг еї вдержати, а бочка привалила его і роздушила ему клітъ грудну і голову. Поготівля ратункова відвезла нещасливого в безнадійнім стані до шпиталю.

— **Велике землетрясене** в полудневій Італії і на Сицилії, о скілько вже доси звістно, есть своїми розмірами і жертвами далеко більше, як була катастрофа з 8 вересня 1905 р. в Калябрії. Римска часопись „Tribuna“ подає число жертв на цілім просторі, навіщенім землетрясенем, на 75.000 душ, з чого на саму Калябрию припадає 30.000. Найбільше потерпіли міста Мессина і Катанія. Поодинокі місцевости, місточка і села, положені межи тими містами, щезли зовсім з лиця землі; на їх місци видніють ся лиш величезні купи румовища. В Мессині згинуло множество людий на дні моря. Коли підчас землетрясеня настав в місті переполох, сотки людий пустились втікати з міста в сторону як до пристані. Нараз підняла ся величезна, мов гора, филя з моря розбурханого підводним землетрясенем і залила беріг та забрала сотки людий. Кораблі вздовж побережа виловлюють тепер трупи. Часть пристані зовсім знищена, а звиш 60 суден більше або менше розбило ся. Пос. Феліче вислав до президента кабінету Джоліттi'го телеґраму з Мессини, доносячу, що **Мессина есть зовсім знищена. Число погибших людий виносить около 10.000.** Доси привезено з Мессини 500 ранених, а тисячі трупів лежать під румовищем.

Один ранений вояк, котрий приїхав до Катанії з Месини, розповідає, що місто представляє страшний вид по катастрофі. Можна було видіти убитих лежачих лиш в сорочках і страшно порозриваних, зпід румовища виставали тут і там ноги і руки, котрі ще судорожно рушали ся а зпід споду добували ся стогни і зойки. — Якась пані Лічері, котрий удало ся щасливо виратувати ся з Месини, розповідає що слідує: Нас розбудив лоскіт вікон. Мури почали хитати ся, нараз підлога під нами запала ся і ми знайшли ся на долішнім поверсі. Яким способом удало ся мені з донечкою видобути ся на улицю з валячого ся дому, того я не годна розповісти. На дворі було темно і лютила ся буря; я вхопила донечку на руки і з великим трудом удало ся мені почерез формальні барикади, які поробили ся на улици, видобути ся аж до пристані, де вже збігла ся була величезна товпа людий. Лодки рибацкі ратували тут людий.

В Мессині завалив ся ратуш, біржа, уряд почтовий і телеграфічний, касарні і богато инших будинків. Між иншими завалив ся також якийсь готель та засипав всю службу готелеву і 90 подорожних. Згинули між иншими квестор Мессини і кілька его синів, префект і его родина, якийсь посол і епископ Мессини і ґенерал Коста. Дальше доносять, що село Сенчінара зовсім знищене і що там видобуто з під розвалин около 100 трупів. В Пальмі доми так знищені, що годі в них мешкати. Число ранених есть дуже велике а під румовищем має знаходити ся більше як 500 трупів. В Ріпосто було 17 убитих, в Алї завалило ся 12 домів, причім згинуло богато людий. Місцевість Баняра знищена зовсім. — З Палермо доносять, що внаслідок землетрясеня пролив Мессиньский прибрав инший вид позаяк лінія побережа змінила ся. — З Катанцаро доносять, що нисше положена часть міста Реджджо ді Калябрія (в полудневій Італії напротив Мессини) щезла зовсім з лиця землі. Ратуш, церков, касарня і будинок префектури завалили ся.

Наука, штука і література.

— „**Учитель**“, орган руского Тов-а педагоґічного ч. 21 і 22. (Виходить 5 і 20 н. ст. кождого місяця. Передплата на пів року 3 К 20 с., на цілий рік 6 К. Одно число 40 с. Видає редакцийний комітет. За редакцию відповідає др. Василь Щурат).

„Учитель“ то фаховий двотиждневник, призначений, як здавалось би, лиш для стану учительского, а однак есть то часопись, котра може і повинна би заінтересувати й ширші, непедаґоґічні круги, а коли вже кого, то тих, котрим судило ся виховувати і образувати власні діти. То треба признати, що „Учитель“ редаґований так уміло і інтересно, порушує так жизневні справи і уміє їх так зручно представити, що они можуть зацікавити і заняти навіть нефахового читача, а для фахового роблять „Учителя“ обильним жерелом всілякого потрібного знаня. На доказ, що се не пусті слова реклямиі, роздивім ся лиш в послідній подвійнім числі „Учителя“.

По хорошій, повний глубоких гадок поезиї „Казка і дійстність“ (З Арентсена) слідує дуже інтересна і для наших обставин важна розвідка п. Ів. Ющишина п. заг. „Слідами біольоґії і фізиольоґії“ (Про руханку). Автор обговорює тут дуже інтересно систему теперішного фізичного виховання, специяльно же шкільну руханку і звертає при тім увагу на то, що ми — клясичні нуждарі, забавляємо ся „фізичним вихованєм молодіжи“. В першій хвили здавало би ся, що автор занадто чорно дивить ся на наші відносини, але хто дивить ся на них трохи глубше і обєктивнійше та видить, що коли за границею, особливо в Німеччині, або хоч би лиш у Відни, коня кують а в Галичині зараз жаба ноги наставляє, той мусить авторови признати рацию.

Дальше обговорює др. Ів. Копач з питомою собі основностию і льоґічностию „Нові міністерияльні приписи що до способу питаня і клясифікованя в середних школах“. Само імя автора вказує вже на то, що тут має ся діло з глубоко обдуманою, зручно і інтересно переведеною розвідкою, котра длятого може кождого, а тим більше фахового чоловіка заінтересувати.

Знаменитою есть розвідка Юл. Ловицкого: „Унагляднене при науці рахунків у народній школі“. Хто знає, як нужденні і дрантиві суть наші підручники для науки рахунків в школах народних, та яка в них шабльоновість і видумана за зеленим столом система грають ролю, той аж зрадіє, що преці хтось знайшов ся, котрий так основно виказав всі хиби такої методи, а фаховий чоловік знайде тут знамените для себе поученє.

Дальше слідує основне „Методичне переведене уступа „Швачка“ — Ізидора Демкович Добряньского, а наконець знов дуже інтересна для кождого образованого чоловіка розвідка „Мова і мораль“ автора, що підписав ся лиш буквами В. П.

К. К.

Телеґрами.

Відень 30 грудня. Президент міністрів бар. Бінерт мав вчера у Цісаря авдиенцию, котра тревала дві години.

Париж 30 грудня. Вчера від полудня панувала лут буря з снігом і мороз. Такі самі донесеня надходять з ріжних сторін Франциї.

Льондон 30 грудня. Сильний мороз панує в цілій Анґлиї. В Льондоні від вчера рана паде сніг. З усіх сторін краю надходять вісти про сніжні замети. Комунікация зелізнича перервана.

Білгород 30 грудня. По оповіщеню автентичного змісту бесіди Ізвольского, проявило ся тут величезне негодованє. Підносять ярку суперечність між приязним для Сербії становищем російской праси, а словами Ізвольского, котрі називають запропащенем сербских інтересів.

Константинополь 30 грудня. З Байруту доносять, що після консулярних вістий нападено там на австро-угорску почту, понищено почтові скринки і зрабовано пересилки.

Константинополь 30 грудня. „Османьский Льойд“ вказує на тероризм бойкотового комітету, котрий приносить шкоду не лише австрийским кораблям і товарам, але також иншим.

Константинополь 30 грудня. **Внаслідок інтервенциї австро-угорского амбасадора обіцяла Порта в справі подій в Байруті покарати винних. Місцевий представитель власти зложить крім того австро-угорскому консулеви візиту і вискаже свій жаль з причини подій.**

Землетрясенє.

Палермо 30 грудня. Вчера наспіла перша офіцияльна депеша префекта з Мессини. Сказано в ній, що розміри катастрофи просто годі собі уявити. Мессина майже ціла знищена. Згинуло около 12.000 осіб. Переполох, заколот і спустошенє годі описати. Всяка поміч видає ся недостаточною. Треба конче надсилати поживу. Місце катастрофи представляє страшний вид. Огонь обняв ріжні части міста.

Палермо 30 грудня. О год. 7 мін. 30 вечером дало ся тут почути коротке землетрясенє. Перепуджені жителі міста ходять улицями і обносять сьвяті образи.

Катанія 30 грудня. Якийсь чоловік, котрий втік з Мессини, оповідає, що грозу положеня годі описати. Місто представляє велику купу румовища. Майже вся людність винищена. Уратувало ся ледви кілька тисячів осіб. Оставшим ся при житю брак всяких средств. Они виставлені на студінь, без даху над головою і без теплої одежі. Потрібні суть сикавки в цїли гашеня огню. Дворець зелізниці запав ся, а всі ваґони поломані. Улиці годі розпізнати. Серед розвалин поробили ся глубокі розколини. Університету, уряду почтового і телеґрафічного та всїх будинків публичних вже нема.

Господарство, промисл і торговля.

Ціна збіжа у Львові.

дня 30 грудня:

Ціна в коронах за 50 кільо у Львові.

Пшениця . .	11·20	до	11·50
Жито . . .	10·—	до	10·30
Овес . . .	7·70	до	8·—
Ячмінь пашний	7·30	до	7·60
Ячмінь броварний	7·60	до	9·50
Ріпак . . .	—·—	до	—·—
Льнянка . .	—·—	до	—·—
Горох до вареня	9·—	до	12·—
Вика . . .	7·50	до	8·—
Бобик . . .	7·40	до	7·70
Гречка . . .	—·—	до	—·—
Кукуруда нова	—·—	до	—·—
Хміль за 56 кільо	—·—	до	—·—
Конюшина червона	65·—	до	75·—
Конюшина біла	40·—	до	45·—
Конюшина шведска	70·—	до	80·—
Тимотка . .	—·—	до	—·—

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Ловиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).